

Byla C-623/23 (*Melbán*)ⁱ

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą santrauka pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 98 straipsnio 1 dalį

Gavimo data:

2023 m. spalio 6 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas:

Juzgado de lo Social no. 3 de Pamplona (Pamplonos darbo bylų teismas Nr. 3, Ispanija)

Nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:

2023 m. rugsėjo 21 d.

Ieškovas:

UV

Atsakovas:

Instituto Nacional de la Seguridad Social (INSS) (Nacionalinis socialinės apsaugos institutas, toliau – INSS)

Pagrindinės bylos dalykas

Senatvės pensija – Vaikų turintiems pensininkams skirtas priedas – Pensininko vyro prašymas skirti priedą

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą dalykas ir teisinis pagrindas

SESV 267 straipsnis – Prašymas priimti prejudicinį sprendimą dėl aiškinimo – Direktyva 79/7/EEB – Vienodas požiūris į vyrus ir moteris socialinės apsaugos srityje – Vaikų turintiems pensininkams skirtas pensijos priedas – Priedo skyrimas visoms pensininkėms moterims – Pensininkams vyrams taikomos sąlygos – Tiesioginė diskriminacija – Galimi pateisinimai – Galimo teismo pareiškimo dėl diskriminacijos pasekmės

ⁱ Šios bylos pavadinimas išgalvotas. Jis neatitinka jokios bylos šalies tikrojo vardo, pavardės ar pavadinimo.

Prejudiciniai klausimai

1. Ar 1978 m. gruodžio 19 d. Tarybos direktyva 79/7/EEB dėl vienodo požiūrio į vyrus ir moteris principo nuoseklaus įgyvendinimo socialinės apsaugos srityje turi būti aiškinama taip, kad šios direktyvos 1 ir 4 straipsniuose įtvirtintą vienodo požiūrio principą, draudžiantį bet kokią diskriminaciją dėl lyties, pažeidžia tokios nacionalinės nuostatos, kurios įtvirtintos Bendrojo socialinio draudimo įstatymo 60 straipsnyje, kurio dalyje „Įmokomis pagrįstų senatvės pensijų priedas, skirtas vyrų ir moterų pensijų skirtumui mažinti“ teisė į priedą prie įmokinių senatvės ir nuolat netekto darbingumo pensijų suteikiama moterims, kurios turi biologinių ar įvaikintų vaikų ir gauna tokias pensijas, be jokių kitų reikalavimų ir neatsižvelgiant į jų pensijų dydį, o vyrams, atsidūrusiems tokioje pačioje situacijoje, ji nepripažįstama tokiomis pačiomis sąlygomis, reikalaujant tam tikrų laikotarpių po vaikų gimimo ar įvaikinimo, kai įmokos nemokamos arba jos mokamos mažesnės, konkrečiai – vaikų, gimusių ar įvaikintų iki 1994 m. gruodžio 31 d., atveju vyras nuo devynių mėnesių prieš gimimą iki trejų metų po gimimo arba, įvaikinimo atveju, nuo teismo sprendimo dėl įvaikinimo priėmimo dienos iki trejų metų po jo priėmimo turi būti nemokėjęs įmokų daugiau kaip 120 dienų, jeigu skirtos pensijos suma yra mažesnė už moteriai mokėtinos pensijos sumą, o vaikų, gimusių ar įvaikintų nuo 1995 m. sausio 1 d., atveju bazinių įmokų suma už 24 mėnesius, einančius po gimimo mėnesio arba teismo sprendimo dėl įvaikinimo priėmimo mėnesio, turi būti daugiau kaip 15 % mažesnė nei suma už 24 mėnesius, einančius prieš pat gimimo arba teismo sprendimo dėl įvaikinimo priėmimo mėnesį, jeigu skirtos pensijos suma yra mažesnė už moteriai mokėtinos pensijos sumą?
2. Ar pagal 1978 m. gruodžio 19 d. Tarybos direktyvą 79/7/EEB dėl vienodo požiūrio į vyrus ir moteris principo nuoseklaus įgyvendinimo socialinės apsaugos srityje reikalaujama, kad dėl diskriminacijos, atsiradusios dėl senatvės pensijos priedo nesuteikimo vyrui pensininkui, senatvės pensijos priedas jam būtų pripažintas, nors Bendrojo socialinio draudimo įstatymo 60 straipsnyje numatyta, jog priedas gali būti skiriamas tik vienam iš tėvų, ir kartu ar būtina, kad dėl priedo skyrimo pensininkui vyrui, Teisingumo Teismo sprendimo ir nacionalinės teisės normos nesuderinimo su direktyva pasekmė nebūtų ta, kad būtų panaikintas priedas, skiriamas senatvės pensijos gavėjai moteriai, jei ji atitinka teisinius reikalavimus būti vieno ar daugiau vaikų motina?

Nurodytos Sąjungos teisės nuostatos

– SESV 157 straipsnio 4 dalis.

- Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 20, 21, 23 ir 34 straipsniai.
- Direktyvos 79/7/EEB dėl vienodo požiūrio į vyrus ir moteris principo nuoseklaus įgyvendinimo socialinės apsaugos srityje 3 konstatuojamoji dalis ir 1 straipsnis, 3 straipsnio 1 dalis, 4 straipsnis ir 7 straipsnio 1 dalies c punktas.

Nurodytos nacionalinės teisės nuostatos

Constitución española (Ispanijos Konstitucija) 9 straipsnio 2 dalis (valdžios institucijų lygybės skatinimas) ir 14 straipsnis (lygybės principas)

2007 m. kovo 22 d. *Ley Orgánica 3/2007 para la igualdad efectiva de mujeres y hombres* (Pagrindinis įstatymas Nr. 3/2007 dėl faktinės moterų ir vyrų lygybės) 3, 4 straipsniai ir 11 straipsnio 1 dalis.

2021 m. vasario 2 d. Karaliaus dekretu-įstatymu Nr. 3/2021 iš dalies pakeistas *Ley General de la Seguridad Social* (Bendrasis socialinės apsaugos įstatymas), kurio konsoliduota redakcija patvirtinta 2015 m. spalio 30 d. Karaliaus įstatyminiu dekretu Nr. 8/2015 (BOE, Nr. 261, 2015 m. spalio 31 d.; toliau – LGSS).

LGSS 60 straipsnyje, kuriame reglamentuojamas vadinamasis „įmokomis pagrįstų senatvės pensijų priedas, skirtas vyrų ir moterų pensijų skirtumui mažinti“, nustatyta:

„1. Moterys, turinčios vieną ar daugiau vaikų ir gaunančios įmokomis pagrįstą senatvės, nuolatinio nedarbingumo ar našlystės pensiją, turi teisę į pensijos priedą už kiekvieną vaiką, atsižvelgiant į bendrą poveikį, kurį vyrų ir moterų pensijų skirtumas turi įmokomis į moterų socialinio draudimo sistemą pagrįstų pensijų dydžiui. Teisė į priedą už kiekvieną vaiką moteriai suteikiama arba išsaugoma su sąlyga, kad kitas iš tėvų nėra pateikęs prašymo dėl priedo ir toks priedas jam nesuteiktas, o jeigu kitas iš tėvų taip pat yra moteris, priedas skiriamas tai moteriai, kuri gauna mažesnę valstybinę pensiją.

Tam, kad teisė į priedą būtų galima suteikti vyrams, turi būti įvykdyta viena iš šių sąlygų:

- a) vyrui turi būti suteikta teisė į našlystės pensiją mirus kitam iš bendrų vaikų tėvų, su sąlyga, kad vienas iš vaikų turi teisę gauti našlaičio pensiją;
- b) vyras turi gauti įmokomis pagrįstą senatvės arba nuolatinio nedarbingumo pensiją ir dėl gimusio ar įvaikinto vaiko jo karjera turi būti nutraukta arba jai pakenkta pagal toliau nurodytas sąlygas:

1.^a vaikų, gimusių ar įvaikintų iki 1994 m. gruodžio 31 d., atveju vyras nuo devynių mėnesių prieš gimimą iki trejų metų po gimimo arba įvaikinimo atveju, nuo teismo sprendimo dėl įvaikinimo priėmimo dienos iki

trejų metų po jo priėmimo turi būti nemokėjęs įmokų daugiau kaip 120 dienų, jeigu skirtos pensijos suma yra mažesnė už moteriai mokėtinos pensijos sumą;

2.^a vaikų, gimusių ar įvaikintų nuo 1995 m. sausio 1 d., atveju bazinių įmokų suma už 24 mėnesius, einančius po gimimo mėnesio arba teismo sprendimo dėl įvaikinimo priėmimo mėnesio, yra daugiau kaip 15 % mažesnė nei suma už 24 mėnesius, einančius prieš pat gimimo arba teismo sprendimo dėl įvaikinimo priėmimo mėnesį, jeigu skirtos pensijos suma yra mažesnė už moteriai mokėtinos pensijos sumą.

<...>

2. Suteikus priedą antrajam iš tėvų, nutraukiamas pirmajam iš tėvų jau skirto priedo mokėjimas <...>.
3. Šis priedas bet kuriuo atveju turi teisinį įmokomis pagrįstos valstybinės pensijos statusą.

Priedo už vaiką dydis nustatomas atitinkamame bendrojo valstybės biudžeto įstatyme <...>.

Į priedo dydį neatsižvelgiama taikant viršutinę pensijos ribą <...>“

LGSS 37 papildomoje nuostatoje numatyta:

„Įmokomis pagrįstų pensijų priedo taikymo sritis laiko atžvilgiu, siekiant sumažinti vyrų ir moterų pensijų skirtumą.

1. Teisė gauti 60 straipsnyje numatytą įmokomis pagrįstų pensijų priedą, skirtą vyrų ir moterų pensijų skirtumui mažinti, išlieka tol, kol ankstesniais metais susidaręs vyrų ir moterų senatvės pensijų skirtumas yra didesnis nei 5 %.

2. Šiame įstatyme vyrų ir moterų senatvės pensijų skirtumas – tai vidutinės per metus sumokėtų vyrų ir moterų senatvės pensijų, pagrįstų įmokomis, sumos procentinis skirtumas.

<...>“.

Glaustas faktinių aplinkybių ir proceso pagrindinėje byloje aprašymas

1. Ieškovas yra pensininkas ir dviejų vaikų, gimusių 1991 ir 1994 m., tėvas. Jo gaunama senatvės pensija yra mažesnė už tų vaikų motinos gaunamą senatvės pensiją.

- 2 Ieškovas kreipėsi į INSS su prašymu suteikti jam LGSS 60 straipsnyje numatytą įmokomis pagrįstų pensijų priedą, skirtą vyrų ir moterų pensijų skirtumui mažinti (toliau – nagrinėjamas priedas).
- 3 INSS priėmė sprendimą, kuriuo atsisakė jam skirti minėtą priedą, nes jis neatitiko šiame straipsnyje nustatytų sąlygų.
- 4 Po šio sprendimo nagrinėjamas priedas buvo paskirtas šių vaikų motinai.
- 5 Ieškovas apskundė šį sprendimą teismui, motyvuodamas tuo, kad nagrinėjamos išmokos reglamentavimas prieštarauja Sąjungos teisei, ypač vienodo požiūrio į vyrus ir moteris socialinės apsaugos srityje principui. Ieškovas tvirtina, kad nors šis priedas skiriamas visoms vaikų turinčioms pensininkėms, vaikų susilaukusiems pensininkams vyrams keliamos papildomos sąlygos.

Svarbiausi pagrindinės bylos šalių argumentai

- 6 INSS mano, kad šio priedo reglamentavimas atitinka Direktyvos 79/7/EEB reikalavimus, visų pirma jos 4 straipsnio 1 dalį ir 7 straipsnio 1 dalies b punktą, ir taip ištaiso šio priedo reglamentavimo trūkumus, kurie buvo konstatuoti priimtame 2019 m. gruodžio 12 d. Teisingumo Teismo sprendime *Instituto Nacional de la Seguridad Social (Pensijos priedas motinoms)*, C-450/18, EU:C:2019:1075 (toliau – Sprendimas C-450/18). INSS taip pat nurodo teisėtą ir proporcingą nagrinėjamo priedo reglamentavimo tikslą ir pažymi, kad jis atspindi subordinuotą moterų padėtį darbo rinkoje, nes istoriškai joms teko pagrindinis vaidmuo prižiūrint vaikus. Jis priduria, kad vis dėlto tėvams, kurie gali įrodyti, jog jų įmokų apskaičiavimui vaiko gimimas ar įvaikinimas turėjo neigiamos įtakos dėl priežiūros išpareigojimų, paliekama galimybė gauti priedą. INSS taip pat atkreipia dėmesį į naujo piniginio priedo, susijusio su tikslu sumažinti skirtumą tarp vyrų ir moterų mokamų pensijų srityje iki mažesnio nei 5 proc. lygio, taikymo sritį laiko atžvilgiu. Galiausiai INSS tvirtina, kad jei nagrinėjamo priedo reglamentavimas būtų laikomas diskriminacija dėl lyties, kaip tai suprantama pagal Direktyvą 79/7, šio priedo pripažinimas ieškovui turėtų reikšti motinai jau paskirto priedo mokėjimo nutraukimą, nes pastarosios pensija yra didesnė nei ieškovo.
- 7 Ieškovas teigia, kad šio priedo reglamentavimas prieštarauja ES teisei, visų pirma vienodo požiūrio į vyrus ir moteris socialinės apsaugos srityje principui, ir kad šiuo metu galiojantis VSDĮ 60 straipsnis neištaiso ankstesnio reglamentavimo, kurį Teisingumo Teismas byloje C-450/18 pripažino prieštaraujančiu ES teisei.

Glaustas prašymo priimti prejudicinį sprendimą pagrindimas

Dėl pirmojo prejudicinio klausimo

- 8 Ieškovas, kuris yra dviejų vaikų tėvas ir gauna mažesnę pensiją nei jų motina, neturi teisės į pensijos priedą, nes jis neįrodė, kad nuo devynių mėnesių iki vaikų gimimo iki trejų metų po vaikų gimimo daugiau kaip 120 dienų nemokėjo įmokos, kaip reikalaujama pagal LGSS 60 straipsnį.
- 9 Nagrinėjamas priedas patenka į Direktyvos 79/7 taikymo sritį, nes jis yra teisės aktais nustatytos apsaugos nuo vienos iš šios direktyvos 3 straipsnio 1 dalyje išvardytų rizikų, t. y. senatvės ar pensijos, sistemos dalis ir yra tiesiogiai ir veiksmingai susijęs su apsauga nuo šios rizikos, kaip konstatuota sprendime byloje C-450/18.
- 10 Neabejotinai skiriasi požiūris į priedą gaunančius asmenis priklausomai nuo to, ar jie yra vyrai, ar moterys. Šiais nacionalinės teisės aktais taikomos mažiau palankios sąlygos vyrams, turintiems du biologinius ar įvaikintus vaikus. Toks mažiau palankus vertinimas dėl lyties gali būti laikomas tiesiogine diskriminacija, kaip ji suprantama pagal Direktyvos 79/7 4 straipsnio 1 dalį.
- 11 Taigi reikia išnagrinėti, ar šis skirtingas požiūris yra pateisinamas.
- a) Pateisinimas, grindžiamas lyčių skirtumu pensijų srityje apskritai arba vaikų priežiūra kaip užduotimi, kurią dažniausiai atlieka moterys

Kyla klausimas, ar skirtingas požiūris gali būti laikomas pateisinamu, atsižvelgiant į gerai žinomą faktą (remiantis visų bylos šalių pripažintais statistiniais duomenimis, kurie, be to, yra vieši), kad Ispanijoje šeimos ir profesinio gyvenimo derinimas, taip pat vaikų priežiūra, priežiūra ir auklėjimas daugiausia tenka moterims. Neabejotina, kad moterys darbo rinkoje yra istoriškai ir struktūriškai diskriminuojamos dėl to, kad joms tenka vaikų globėjų vaidmuo.

Dėl šios aplinkybės dažnai nukentčia moterų profesinė karjera, taip pat jų įmokos į socialinės apsaugos sistemą, nes laikotarpiu, kai prižiūri mažamečius vaikus, įmokų jos nemoka arba jas moka mažesnes, palyginti su vyrų įmokomis. Tai daro galutinį poveikį lyčių skirtumui Ispanijos pensijų sistemoje (tai bylos šalims taip pat gerai žinoma ir dėl to sutariama).

Šiuo atžvilgiu Ispanijos teisės aktų leidėjas nagrinėjamą priedą grindė istorine ir struktūrine moterų diskriminacija darbo rinkoje dėl jų priimtose vaikų globėjų vaidmens. Šio teisės aktų leidėjo teigimu, motinystė daro lemiamą įtaką moters profesinio darbo eigai ir tai yra viena, gal net pati svarbiausia, lyčių skirtumo priežastis: kuo didesnis vaikų skaičius, tuo mažesnis įmokų mokėjimo metų skaičius, tuo mažiau darbo pagal visos darbo dienos arba lygiavertes sutartis, galiausiai skiriama ir mažesnė pensija. Ispanijos teisės aktų leidėjas priduria, kad taip siekiama atlyginti žalą, kurią per savo profesinę karjerą patyrė moterys, kurios pensiją gauna dabar, t. y. praeityje patirtą žalą, todėl ji visiškai suderinama ir logiškai pagrįsta vykdant plataus užmojo lygybės politiką, kuria ištaisoma dabartinė nelygybė darbo rinkoje ir su vaikų priežiūra susijusių vaidmenų paskirstymas. Pagal šį požiūrį naujo piniginių priedo taikymo sritis laiko atžvilgiu

yra susijusi su tikslo sumažinti skirtumą tarp vyrų ir moterų pensijų srityje iki mažesnio nei 5 % lygio įgyvendinimu.

Vis dėlto tokiam teisės aktų pateisinimui galima prieštarauti, kad pagal teisės aktus, kuriais reglamentuojamas nagrinėjamas priedas, šis priedas moterims pripažįstamas neatsižvelgiant į faktinį motinystės ar įvaikinimo poveikį jų profesinei karjerai, pensijos dydį ir socialinio draudimo įmokas. Kad galėtų gauti nagrinėjamą priedą, moterys neturi nutraukti įmokų mokėjimo arba mokėti mažesnes įmokas nei tos, kurias vyrai galėjo mokėti per profesinę karjerą apskritai arba tam tikrais gimimų ar įvaikinimų laikotarpiais.

Be to, nagrinėjamas priedas skiriamas visoms moterims, gaunančioms senatvės arba nuolatinę netekto darbingumo pensiją, neatsižvelgiant į jų gaunamos pensijos dydį. Iš tiesų šis priedas moterims skiriamas net ir tuo atveju, jei jų pensija yra didesnė už socialinės apsaugos sistemos vidurkį arba net jei jos gauna maksimalią pagal teisės aktus nustatytą pensiją.

Šiuo atveju motinos gaunama senatvės pensija yra didesnė nei ieškovo. Tačiau jis neturi teisės į nagrinėjamą priedą, nes nuo devynių mėnesių iki vaikų gimimo iki trejų metų po vaikų gimimo įmokų nemokėjo mažiau nei 120 dienų.

Be to, tam, kad nagrinėjamas priedas būtų automatiškai pripažintas moterims, taip pat nebūtina įrodyti, kad jos tinkamai rūpinosi gimusiais ar įvaikintais vaikais ir skyrė jiems pakankamai dėmesio, nesinaudojo lanksčiomis darbo teisėmis, pavyzdžiui, sutrumpintomis darbo valandomis ar ilgesnėmis atostogomis, susijusiomis su tokiu rūpesčiu, taip pat nereikalaujama pateikti įrodymų, kad jos prarado darbą, buvo pakenkta jų profesinei karjerai ar jos patyrė dėl to žalą.

Remiantis INSS pateiktais statistiniais duomenimis, nuo ginčijamo priedo įsigaliojimo buvo pripažinti 326 593 priedai prie senatvės ir netekto darbingumo pensijų. Iš visų nurodytų priedų 279 910 buvo susiję su pensininkėmis moterimis ir 46 683 – su pensininkais vyrais. Iš visų moterų pensininkių, gavusių priedą, 8 920 senatvės pensijų siekė maksimalią teisės aktais nustatytą dydį, kurį papildė priedo suma; priedas paskirtas 1 402 pensininkams vyrams, kuriems mokamos maksimalios senatvės pensijos. Iš šių duomenų matyti, kad vyrams sunkiau atitikti sąlygas, kad galėtų gauti nagrinėjamą priedą.

Tokiomis aplinkybėmis kyla klausimas, ar lyčių skirtumas pensijų srityje apskritai arba neginčijamas faktas, kad daugiausia moterys atlieka vaikų priežiūros užduotis ir naudojasi lanksčiomis darbo teisėmis gali būti laikomi teisėtais ir proporcingais pateisinamais nustatant visoms moterims palankų teisinį režimą kaip pozityvaus veiksmo priemonę, kuri pasireiškia pensijos priedu, mokamu automatiškai, neatsižvelgiant į įmokų, sumokėtų laikotarpiais po vaiko gimimo ar įvaikinimo, dydį arba net jei nėra įmokų pertraukų (moteris nebuvo pasitraukusi iš darbo rinkos ir jai nebuvo mokamas mažesnis darbo užmokestis), nors vyrams priedas pripažįstamas su sąlyga, kad laikotarpiais po vaiko gimimo ar įvaikinimo įmokos

turėjo būti mokamos su pertraukomis arba mažesnės, net jei jų pensijos dydis yra mažesnis už socialinės apsaugos sistemos vidurkį.

b) Pateisinimas, grindžiamas nepalankiomis sąlygomis, kurias moterys patyrė per visą savo karjerą, net jei jos jų nebeatiria tuo metu, kai gauna pensiją

Kyla klausimas, ar tai, kad, kaip teigia Ispanijos teisės aktų leidėjas, „siekiama atlyginti žalą, kurią per savo profesinę karjerą patyrė moterys, kurios pensiją gauna dabar, t. y. praeityje patirtą žalą“, gali būti laikoma diskriminacijos pateisinimu, ypač jei reikia teismo išaiškinimo, kuriame būtų atsižvelgta į lyčių aspektą, nes vienodas požiūris į vyrus ir moteris yra pagrindinis teisinės sistemos principas, kuriuo atsižvelgiama į lygybės principo integracinį pobūdį.

c) Pateisinimas, grindžiamas moterų, kaip vienu iš tėvų, apsauga arba motinystės apsauga

Kaip ir ankstesnio reglamentavimo, dėl kurio Teisingumo Teismas Sprendime C-450/18 nusprendė, kad jis prieštarauja Direktyvai 79/7, dabartiniame LGSS 60 straipsnyje nėra nieko, kas patvirtintų ryšį tarp nagrinėjamo pensijos priedo skyrimo ir motinystės atostogų išėjimo ar nepalankios padėties, kurią moteris patiria pertraukdama savo veiklą laikotarpiu po gimdymo.

Konkrečiai kalbant, šis priedas skirtas vaikų įvaikinusioms moterims, o tai rodo, kad nacionalinės teisės aktų leidėjas neketino apriboti LGSS 60 straipsnio 1 dalies taikymo srities tik apsauga, susijusia su pagimdžiusių moterų biologine būkle.

Be to, pagal šią nuostatą nereikalaujama, kad moterys faktiškai būtų nustojusios dirbti tuo metu, kai sulaukė savo vaikų, todėl neįvykdyta sąlyga, susijusi su motinystės atostogų išėjimu. Taip yra, be kita ko, tuo atveju, kai moteris pagimdo prieš patekdama į darbo rinką.

Todėl neatrodo, kad naujam pensijos priedui būtų taikoma Direktyvos 79/7 4 straipsnio 2 dalyje numatyta leidžianti nukrypti nuostata.

d) Pateisinimas, grindžiamas tuo, kad į Direktyvos 79/7 taikymo sritį nepatenka pensijos priedas, mokamas kaip lengvata, susijusi su senatvės pensijų sistema, taikoma vaikams užauginusiems asmenims, įgyjant teisę į išmokas nutraukus darbą ryšium su vaikų auginimu

Kyla klausimas, ar galima taikyti Direktyvos 79/7 7 straipsnio 1 dalies b punktą, pagal kurį ši direktyva netrukdo valstybėms narėms netaikyti jos nuostatų lengvatoms, susijusioms su senatvės pensijų sistemomis, taikomomis vaikams auginusiems asmenims, ir teisių į išmokas nutraukus darbą dėl vaikų auginimo įgijimui.

Tačiau Teisingumo Teismas sprendime C-450/18 nusprendė, kad Direktyvos 79/7 7 straipsnio 1 dalies b punktas netaikomas tokiai išmokai, kaip tame sprendime

nagrinėtas pensijos priedas, ir atrodo, kad tokį patį atsakymą galima pateikti ir dėl šio priedo, kuris įtvirtintas naujoje LGSS 60 straipsnio redakcijoje.

e) Pateisinimas kaip pozityvioji veiksnių priemonė pagal SESV 157 straipsnio 4 dalį

Kyla klausimas, ar šis priedas gali būti suprantamas kaip pozityviųjų veiksnių priemonė, leidžiama pagal SESV 157 straipsnio 4 dalį.

Tačiau, kaip nurodyta Sprendime C-450/18, „ši nuostata nėra taikytina nacionalinės teisės nuostatai, kaip antai LGSS 60 straipsnio 1 daliai, nes aptariamam pensijos priedui moterims tik suteikiamas priedas pensijos skyrimo momentu, be kita ko, nuolatinio nedarbingumo atveju, ir juo neišsprendžiamos problemos, su kuriomis jos gali susidurti per savo profesinę karjerą, taip pat nepanašu, kad juo gali būti kompensuojamos neigiamos pasekmės karjerai, su kuriomis susiduria moterys, ar joms padedama per profesinę karjerą, taip konkrečiai užtikrinant visišką vyrų ir moterų lygybę profesiniame gyvenime“.

Atrodo, kad tas pats argumentas galėtų būti taikomas ir naujoje LGSS 60 straipsnio redakcijoje įtvirtinto priedo atžvilgiu.

Dėl antrojo prejudicinio klausimo

- 12 Jeigu Teisingumo Teismas pripažintų, kad nagrinėjamo priedo reglamentavimas neatitinka vienodo požiūrio į vyrus ir moteris socialinės apsaugos srityje principo, kyla dar vienas klausimas dėl tokio pripažinimo pasekmių.
- 13 LGSS 60 straipsnyje nustatyta, kad priedas yra vienam asmeniui suteikiama teisė, t. y. jis gali būti skiriamas tik vienam iš tėvų. Be to, jei pensininkas yra vyras, priedas bus mokamas tik tuo atveju, jei jo pensija yra mažesnė už motinai mokamą pensiją.
- 14 Atsižvelgiant į tai, kyla klausimas, ar dėl Direktyvos 79/7 veiksmingumo ir nediskriminavimo principo laikymosi reikia, kad nagrinėjamas priedas būtų skiriamas ir į ją pretenduojančiam pensininkui vyrui, nors nacionalinės teisės aktuose numatyta, kad jis gali būti skiriamas tik vienam iš dviejų tėvų.
- 15 Kartu, atsižvelgiant į tai, kad šioje byloje pensininkė moteris turi teisę į priedą, nes atitinka teisės aktuose nustatytus reikalavimus, kyla klausimas, ar pensininko vyro diskriminacija, jei Teisingumo Teismas ją konstatuotų, neleistų išsaugoti teisės į nagrinėjamą priedą abiem tėvams, nors nacionalinėje teisėje numatyta, kad jis gali būti skiriamas tik vienam iš jų.
- 16 Nagrinėjamu atveju, jei būtų taikoma nacionalinė nuostata, priedo pripažinimas ieškovo naudai reikštų, kad pensininkė prarastų jai priklausantį priedą, nes jos pensija yra didesnė nei jo.

- 17 Vis dėlto, jei nagrinėjamas priedas būtų skiriamas tik mažesnę pensiją gaunančiam pensininkui, Teisingumo Teismo konstatavimas, kad egzistuoja diskriminacinis požiūris, būtų neveiksmingas. Be to, nacionalinė nuostata, pagal kurią priedas skiriamas tik tam, kuris turi mažesnę pensiją, taikoma tuo atveju, kai yra du tėvai, atitinkantys teisinius reikalavimus jį gauti. Todėl ši nuostata netaikoma, kai šis priedas skiriamas tėvui, kuris neatitinka šioje nuostatoje nustatytų sąlygų.

DARBINIS VERTINIMAS